

Universiteit Leiden

Universiteit Leiden

Leids Register van Opleidingen

Kaderdocument

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Het Leids Register van Opleidingen	4
2.1	Doel van het Register	4
2.1.1	Kwaliteit van de opleidingen	4
2.1.2	Graden en titels.....	4
2.1.3	Onderdelen van het Leids Register	4
2.2	Procedure	4
2.2.1	Nieuwe opleidingen.....	5
3	Kwaliteit van de opleidingen	6
3.1	Inhoudelijke kenmerken.....	6
3.2	Structuurvereisten	7
3.3	Specifieke vereisten aan bacheloropleidingen.....	8
3.3.1	Vorm, duur en studielast	8
3.3.2	Eindtermen en niveau van een bacheloropleiding.....	8
3.3.3	Leids Studie Systeem en het bindend studieadvies	9
3.3.4	Keuzevrijheid; minoren	9
3.3.5	Excellentieonderwijs in de bachelorfase	10
3.3.6	Diploma's	10
3.4	Specifieke vereisten aan masteropleidingen.....	10
3.4.1	Vorm, duur en studielast	10
3.4.2	Toelating tot de masteropleidingen.....	10
3.4.3	Eindtermen en niveau van een masteropleiding.....	11
3.4.4	Eindtermen en niveau van een researchmasteropleiding	12
3.4.5	Eindtermen en niveau van een educatieve masteropleiding.....	12
3.4.6	Excellentieonderwijs.....	12
3.4.7	Diploma's	12
3.5	Algemene vereisten aan de opleidingen.....	12
3.5.1	Onderwijs- en Examenregeling	12
3.5.2	Voertaal	12
3.5.3	Gedragcode internationale studenten	13
3.5.4	Uniforme indeling van het academische jaar.....	13
3.5.5	Onderwijskundige diversiteit.....	13
3.5.6	Contacturen.....	13
4	Kwaliteitszorg	14
4.1	Doel kwaliteitszorg	14
4.2	De PDCA-cyclus	14
4.3	Kwaliteitszorg m.b.t. het Leids Register	15
4.3.1	Accreditatie.....	15
4.3.2	Midterm-review.....	15
4.3.3	Opleidingsjaarverslagen, opleidingskaart en executive summary.....	15
	Bijlagen.....	17
	Bijlage 1 Procedure Registratie Leids Register	18
	Bijlage 2 Procedure Aanvraag nieuwe opleidingen	19
	Bijlage 3 Definities onderwijsintensiteit	20
	Bijlage 4 Kwaliteitszorgcirkel.....	21
	Bijlage 5 Procedure Onderwijsvisitaties Universiteit Leiden	22

1 Inleiding

Naar aanleiding van de invoering van de bachelor-masterstructuur heeft het College van Bestuur van de Universiteit Leiden in 2002 besloten alle opleidingen in het 'Leids universitair register van opleidingen' (LRO) te registreren. Gelijktijdig legde men in het bijbehorende Kaderdocument de kwaliteitsstandaarden vast waaraan het Leidse onderwijs dient te voldoen. Tevens werden daarbij de vereisten aan de onderwijskwaliteitszorg opgenomen. Het Register wordt jaarlijks vastgesteld. Het Kaderdocument wordt aangepast wanneer universitaire, landelijke en/of internationale ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. In 2008 heeft een eerste aanpassing plaatsgevonden en nu in 2012 is opnieuw aanpassing van het Kaderdocument gewenst.

Leeswijzer

Het doel en de functie van het Leids Register van Opleidingen is in hoofdstuk 2 beschreven. De opleidingen die zijn opgenomen in het Leids Register voldoen aan een aantal kwaliteitseisen die zijn gebaseerd op nationale en internationale standaarden, naast de eisen die specifiek zijn voor Leiden. Deze eisen zijn beschreven in hoofdstuk drie. Hoofdstuk vier beschrijft het kwaliteitszorgbeleid ten aanzien van de vorm en inhoud van de opleidingen van de Universiteit Leiden.

2 Het Leids Register van Opleidingen

Dit hoofdstuk beschrijft het doel, de functie en de procedure voor vaststelling van het Leids Register van Opleidingen (LRO) en het bijbehorende Kaderdocument.

2.1 Doel van het Register

Het doel van het Leids Register van Opleidingen is om, overeenkomstig de WHW (art. 7.15 en 1.18), specifiek invulling te geven aan de bevoegdheden van het College van Bestuur met betrekking tot het jaarlijks vaststellen en bekendmaken van het Leidse onderwijsaanbod en het toezicht houden op de kwaliteit van de opleidingen. Een lijst van alle aangeboden opleidingen wordt gepubliceerd op de website van de Universiteit Leiden.

2.1.1 Kwaliteit van de opleidingen

Het kaderdocument van het Leids Register Opleidingen beschrijft de onderwijskwaliteitsstandaarden zoals vastgesteld door de Universiteit Leiden. De opleidingen worden op basis van deze standaarden beoordeeld door het verantwoordelijke faculteitsbestuur, onverminderd de bevoegdheid van het College van Bestuur conform artikel 1.18 van de WHW. Opname van een opleiding in het LRO is mogelijk indien de opleiding voldoet aan de kwaliteitskenmerken die in het Kaderdocument zijn vastgelegd en de opleiding NVAO-geaccrediteerd is.

2.1.2 Graden en titels

Registratie in het Leids Register van Opleidingen is een voorwaarde voor de erkenning van een opleiding door het College van Bestuur en voor de afgifte van universitaire diploma's door de examencommissies. Het College stelt per geregistreerde opleiding de titulatuur vast: de graden bachelor of master, met de toevoegingen 'of Arts', 'of Laws', 'of Science'.

2.1.3 Onderdelen van het Leids Register

In het Leids Register van Opleidingen zijn alle opleidingen, zowel initiële als postinitiële, van de Universiteit Leiden geregistreerd. Naast de opleidingen omvat het Leids Register ook de afstudeerrichtingen en minoren en het onderwijsaanbod van het Pre University College, het Honours College en het Leiden Leadership Programme.

2.2 Procedure

Het Leids Register van Opleidingen is per 1 september 2002 van kracht en vindt haar juridische basis in het Bestuurs- en beheersreglement (BBR) van de Universiteit Leiden (artikel 7). Het opleidingsaanbod in het Leids Register van Opleidingen is een bijlage bij het BBR. Het in het Register op te nemen onderwijsaanbod wordt jaarlijks in de maand juni, ruim een jaar voor aanvang van het betreffende studiejaar definitief vastgesteld.

Opname in het LRO komt tot stand op voordracht van het faculteitsbestuur. Het faculteitsbestuur toetst of opleidingen voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Het faculteitsbestuur kan een voordracht intrekken en het College verzoeken een registratie aan te passen of te beëindigen. Het College van Bestuur is bevoegd een voordracht af te wijzen en een registratie te wijzigen of ongedaan te maken. Het in het LRO opgenomen opleidingsaanbod behoeft instemming van de Universiteitsraad en goedkeuring van de Raad van Toezicht (Artikel 9.11 WHW). Afstudeerrichtingen, minoren en het Honours Onderwijs vallen niet onder het instemmingsrecht van de Universiteitsraad, maar worden wel ter informatie toegestuurd. De procedure van registratie in het LRO is opgenomen in bijlage 1.

2.2.1 Nieuwe opleidingen

Een voorstel voor een nieuwe opleiding ter opname in het LRO kan aan het College van Bestuur worden voorgelegd door een faculteit of door faculteiten gezamenlijk. Nieuwe opleidingen kunnen disciplinair of interdisciplinair van aard zijn en kunnen in voltijdse, deeltijdse en duale vorm worden aangeboden.

Na een voorlopige instemming door het College van Bestuur is besluitvorming voor opname in het Leids Register Opleidingen aan de orde wanneer de opleiding met goed gevolg de Macrodoelmatigheidstoets en de Toets Nieuwe Opleiding heeft doorlopen. De procedure voor de aanvraag van nieuwe opleidingen is beschreven in bijlage 2.

3 Kwaliteit van de opleidingen

Dit hoofdstuk beschrijft de verschillende kwaliteitseisen die aan opleidingen worden gesteld. Allereerst zijn de inhoudelijke kenmerken beschreven die zijn gebaseerd op de onderwijsvisie van de Universiteit Leiden. Vervolgens volgt een beschrijving van de structuurvereisten aan opleidingen. In de derde en vierde paragraaf volgt een uitwerking van specifieke kwaliteitsvereisten aan bachelor- en masteropleidingen. Tenslotte zijn er eisen die aan opleidingen gesteld worden die zijn gebaseerd op wet- en regelgeving, gedragscodes of universitaire afspraken.

3.1 Inhoudelijke kenmerken

“De Universiteit Leiden positioneert zich als researchuniversiteit en staat voor hoogwaardig onderzoek en academisch onderwijs. Onze docenten leiden studenten op door onderwijs dat sterke verwevenheid kent met onderzoek, in een uitdagende studieomgeving waarvan het internationale karakter toeneemt. Onze studenten bereiden zich voor op het functioneren in wetenschappelijke of andere posities waarbij zij hun academische kennis en vaardigheden kunnen gebruiken.”

Onze positionering als researchuniversiteit werkt sterk door in de aansturing en inrichting van onze organisatie en van ons onderwijs. De kenmerken van ons onderwijs zijn hieronder toegelicht en zijn van toepassing op al onze opleidingen.

Academische signatuur

In de opleidingen van de Universiteit Leiden verwerven studenten wetenschappelijke kennis en inzicht, en leren zij een kritische en nieuwsgierige houding aan. In onze visie is hiervoor allereerst diepgaande kennis van een vakgebied noodzakelijk. Met deze kennis leren studenten, op basis van wetenschappelijke methodes, relevante onderzoeksvragen te formuleren en zelf een onderzoek uit te voeren en daarvan verslag te doen. Kenmerkend voor de academische signatuur van het onderwijs aan de Universiteit Leiden is de voeding door het wetenschappelijk onderzoek. Van onze onderzoekers verwachten wij dat zij als docent optreden. Zij confronteren studenten met de maatschappelijke complexiteit waarmee zij in hun latere beroepsuitoefening te maken kunnen krijgen. Studenten leren met welke wetenschappelijke methoden zij wetenschappelijk en maatschappelijke vraagstukken kunnen benaderen. Resultaten van onderzoek worden ingebracht in het onderwijs.

De academische signatuur van het onderwijs wordt gedragen door een vitale academische gemeenschap. In de loop van hun studie raken studenten steeds meer betrokken bij het onderzoek van hun docenten en worden zij uitgedaagd om mee te denken over actuele problemen en om bij te dragen aan wetenschappelijk onderzoek.

Focus op het studiesucces van onze studenten

De onderwijsvisie van de Universiteit Leiden vraagt om studenten met een specifiek profiel. Zij dienen zich allereerst goed over de inhoud en het niveau van de gewenste studie te informeren. De universiteit biedt hun daartoe ruime mogelijkheden, bijvoorbeeld in het aansluitingsprogramma met het vwo, met open dagen en meeloopdagen.

Wij verwachten van onze aankomende studenten, dat zij, naast een passende vooropleiding en een brede algemene ontwikkeling, de attitude en motivatie hebben om de studie tot een succes te maken. Dit betekent dat zij tijd en energie willen steken in de studie, de ambitie hebben om op tijd af te studeren en dat zij, zo mogelijk, verder gaan dan de verplichte stof. Zij tonen daarnaast een brede belangstelling en zijn bereid om activiteiten te ontwikkelen naast de studie, bijvoorbeeld in studentenorganisaties of studieverenigingen.

Van onze kant spannen wij ons in om hen in staat te stellen hun ambities te verwezenlijken. De universiteit introduceerde hiertoe al aan het eind van de jaren negentig het Leids Studietoelatingssysteem in combinatie met het bindend studieadvies (bsa), en, in samenwerking met haar regionale scholennetwerk, een uitgebreid aansluitingsprogramma vwo-wo. Oogmerk van dit systeem, dat toen nieuw was, is dat in het eerste jaar duidelijk wordt of een student de juiste studie heeft gekozen en de juiste werkhouding heeft gevonden. Dit studietoelatingssysteem met bsa en het aansluitingsprogramma vormen nog steeds de kern van het Leidse studietoelatingssysteem. De afgelopen jaren is dit programma uitgebreid met tal van maatregelen op het gebied van studiebegeleiding, scriptiebegeleiding en toetsbeleid.

Inspirerende docenten als spil in het onderwijsproces

De positionering van de Universiteit Leiden als researchuniversiteit heeft directe gevolgen voor het personeelsbeleid. In principe wordt de wetenschappelijke staf benoemd in de combinatiefunctie van onderzoeker en docent: op beide hoofdtaken moet de staf uitstekend presenteren. In Leiden geeft de onderzoeker college. Docenten zijn bij uitstek vakinhoudelijk deskundig en leggen bevoegdheid aan de dag om hun vak over te dragen. De staf beschikt over kennis van en ervaring met diverse onderwijs- en toetsvormen, inclusief de mogelijkheden die ICT biedt.

Aantrekkelijk onderwijsaanbod

De Universiteit Leiden biedt een aantrekkelijk onderwijsaanbod in een groot aantal vakgebieden vanuit een sterke disciplinaire kennisbasis. De bachelor is een hoogwaardige academische basisopleiding, de masterfase wordt gekenmerkt door specialisatie en meer focus op de arbeidsmarkt, wetenschappelijk en/of anderszins.

Het excellentie-onderwijs biedt extracurriculaire mogelijkheden voor studenten die extra uitdaging zoeken. Zij worden, indien zij voldoende motivatie en kwaliteiten tonen, toegelaten tot het Honours College (bachelor) of het Leiden Leadership Programme (master).

Internationale oriëntatie

Veel jonge academici zullen aan het werk gaan in een wereld die toenemend internationaal georiënteerd is. De universiteit vindt een internationale omgeving daarom belangrijk voor haar studenten. Eén manier om dat te realiseren is om studenten een deel van de opleiding aan een buitenlandse instelling te laten volgen. Uitwisselingsovereenkomsten en beurzenprogramma's ondersteunen studenten hierbij. Een andere manier om dit te realiseren is om studenten in Leiden een internationale leeromgeving aan te bieden. Hieraan werken faculteiten en opleidingen door een internationale samenstelling van de staf en de studentenpopulatie te bevorderen, en door een groeiend aantal Engelstalige opleidingsprogramma's aan te bieden.

3.2   *Structuurvereisten*

Bij de structurering van het onderwijs passen de opleidingen de onderstaande indeling toe. Deze indeling is ontwikkeld als model om de niveauvereisten van het onderwijs per studiejaar te kunnen objectiveren (opbouw en verdieping) en daarmee te bewaken, en per studiejaar toe te werken naar de uiteindelijke eindtermen op academisch niveau.

Elk programmaonderdeel is in categorieën te beschrijven. In het onderstaande overzicht is steeds uitgegaan van een onderwijseenheid (met leerboeken, opdrachten, referaten, werkstukken, etc.). Andere onderwijsvormen, zoals practicum, vaardigheidsonderwijs, training, onderzoeksprojecten, tutoraat, etc. zijn op dezelfde schaal te plaatsen. In het bijzonder dient het niveau van de tentaminering als criterium te worden meegenomen.

- **niveau 100:** inleidende cursus, voortbouwend op het niveau van het eindexamen VWO.
Kenmerken: onderwijs gebaseerd op stof in handboek of syllabus, didactisch gestructureerd, met oefenstof en proeftentamens; begeleide werkgroepen; accenten in studiestof en voorbeelden in colleges.
- **niveau 200:** cursus met inleidend karakter, geen specifieke voorkennis maar wel ervaring met zelfstandig studeren.
Kenmerken: leerboeken of ander onderwijsmateriaal van min of meer inleidend karakter; colleges bijv. in de vorm van capita selecta, zelfstandige bestudering van de stof wordt voorondersteld.
- **niveau 300:** cursus voor gevorderden (ingangseis niveau 100 of 200)
Kenmerken: leerboeken, die niet speciaal voor onderwijs hoeven te zijn geschreven; zelfstandige bestudering van de tentamenstof; bij tentamens zelfstandige toepassing van de leerstof op nieuwe problemen.
- **niveau 400:** gespecialiseerde cursus (ingangseis niveau 200 of 300)
Kenmerken: naast een tekstboek gebruik van vakliteratuur (wetenschappelijke artikelen); toetsing (mede) d.m.v. een klein onderzoek, een referaat, of een schriftelijk werkstuk.
Cursussen op dit niveau kunnen in zekere mate ook deel uitmaken van het curriculum van de masteropleiding.
- **niveau 500:** wetenschappelijk georiënteerde cursus (toegangseis: de student is toegelaten tot een masterprogramma; voorbereidende cursus op niveau 300 of 400 is gevolgd);
Kenmerken: bestudering van wetenschappelijk geavanceerde vakliteratuur, bedoeld voor onderzoekers; toetsing gericht op probleemoplossing d.m.v. een referaat en/of werkstuk of eigen onderzoek, met zelfstandige kritische verwerking van het materiaal.
- **niveau 600:** zeer gespecialiseerde cursus (ingangseis niveau 400 of 500)
Kenmerken: actuele wetenschappelijke artikelen; laatste vorderingen van het wetenschappelijk denken; zelfstandige bijdrage (scriptie-onderzoek) waarin een nog niet opgelost probleem wordt behandeld, met mondelinge presentatie.

3.3 *Specifieke vereisten aan bacheloropleidingen*

3.3.1 **Vorm, duur en studielast**

Bacheloropleidingen hebben een studielast van 180 studiepunten, wat overeenkomt met drie jaar voltijd studie. De bacheloropleidingen van de Universiteit Leiden worden in voltijd en/of deeltijd aangeboden. De faculteiten leggen de regels rondom de structuur, het curriculum en de onderwijsfaciliteiten vast in de Onderwijs- examenregelingen.

3.3.2 **Eindtermen en niveau van een bacheloropleiding**

De eindtermen van een bacheloropleiding zijn deels algemeen, deels domeinspecifiek. Uit de omschrijving moet het duidelijk zijn dat het gaat om een WO-bacheloropleiding. De eindtermen en het niveau voldoen aan de Dublin-descriptoren; deze beschrijven de standaarden waaraan een bacheloropleiding moet voldoen. Tevens moet het eindniveau voldoen aan de vereisten van het beroep op nationaal en internationaal niveau, wat betekent dat dit niveau specifiek moeten zijn voor het domein.

In onderstaande tabel is een indeling opgenomen voor de verdeling van de niveaus van onderwijsseenheden over de drie jaren van de bacheloropleiding. Deze indeling geeft opleidingen een indicatie voor de opbouw van hun curriculum. De faculteiten beslissen over de precieze verdeling per opleiding.

Niveau	jaar 1	jaar 2	jaar 3	totaal
100	70%	30%	--	33%
200	30%	55%	30%	38%
300	--	15%	55%	24%
400	--	--	15%	5%

Of vertaald in studiepunten:

Niveau	jaar 1	jaar 2	jaar 3	totaal
100	42	18	--	60
200	18	33	18	69
300	--	9	33	42
400	--	--	9	9

3.3.3 Leids Studie Systeem en het bindend studieadvies

Alle bacheloropleidingen zijn selectief in de propedeuse; de universiteit streeft ernaar om studenten zo snel mogelijk te beoordelen op geschiktheid voor de opleidingen, en hen eventueel te verwijzen naar andere mogelijkheden. Het Leids Studie Systeem (LSS) en de regelingen rondom het bindend studieadvies zijn opgenomen in de 'Regeling Bindend Studieadvies'. Deze regeling is te vinden op www.reglementen.leidenuniv.nl. Deze regeling is van toepassing op iedere bacheloropleiding van de Universiteit Leiden.

3.3.4 Keuzevrijheid; minoren

Elke bacheloropleiding geeft studenten keuzeruimte van bij voorkeur ten minste 30, maar nooit minder dan 15 studiepunten in totaal. Van faculteiten wordt verwacht dat zij tenminste één minor van 30 studiepunten aanbieden. Er zijn verschillende soorten minoren. Er zijn minoren zonder ingangseisen, waarbij de student alleen zijn propedeuse moet hebben afgerond. Minoren kunnen interdisciplinair zijn en kunnen verzorgd worden door meerdere faculteiten. Deze minoren moet bijdragen aan de academische kwalificatie van de studenten die niet een verdere studie in de betreffende discipline nastreven en moet bestaan uit componenten tot niveau 300. Het moet mogelijk zijn alle componenten in de juiste volgorde te doorlopen en de minor binnen een jaar af te ronden. Het moet mogelijk zijn om een betekenisvolle selectie te maken van componenten van in totaal minimaal 15 studiepunten. Minoren die aan deze eisen voldoen worden opgenomen in het Leids Register. Studenten die zich inschrijven voor een minor van 30 studiepunten hoeven hiervoor geen toestemming te vragen van de examencommissie.

Faculteiten kunnen ook minoren aanbieden die gericht zijn op het verdiepen van de kennis van het hoofdonderwerp van de student en deze gaan daarom uit van voorkennis van de student op het specifieke gebied. In de regel gelden er toelatingseisen voor deze minoren.

Na de propedeuse is er ook ruimte voor keuzeonderwijs. De student kan daarbinnen zelf vakken kiezen. Alle opleidingen bieden aan studenten de mogelijkheid om binnen de gekozen opleiding een vooraf gekozen en vastgelegde eigen flexibele leerweg te volgen. Dit sluit aan bij de mogelijkheid die de wet de student biedt (WHW art. 7.3 lid 4). Onverlet de bevoegdheden van het faculteitsbestuur, draagt de examencommissie de uiteindelijke verantwoordelijkheid dat ook deze flexibele leerwegen voldoen aan de eisen die het Leidse onderwijsprofiel stelt.

3.3.5 Excellentieonderwijs in de bachelorfase

Het Leids excellentieprogramma binnen het bacheloronderwijs bestaat uit twee onderdelen: het Honours College en het University College The Hague.

- Het Honours College is een universiteitsbreed programma voor studenten van alle Leidse bacheloropleidingen die nominaal studeren. Bachelorstudenten volgen (minimaal) 30 EC aan extracurriculaire studieactiviteiten naast een reguliere opleiding.
- Voor gemotiveerde en talentvolle studenten biedt de universiteit sinds 2010/2011 het Leiden University College in Den Haag aan. Studenten kunnen bij het LUC The Hague een driejarige Engelstalige bacheloropleiding volgen die residentieel is opgezet volgens het concept van Liberal Arts & Sciences met als thema Global Challenges.

Het excellentieonderwijs maakt sinds 2013 onderdeel uit van het Leids Register.

3.3.6 Diploma's

Aan het bachelorgetuigschrift wordt een in het Nederlands of in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europees overeengekomen standaardformat. Tezamen met het getuigschrift wordt een vertaling van het getuigschrift en een certificaat in het Latijn uitgereikt.

Een bachelordiploma geeft tenminste toegang tot één masteropleiding. Tevens kwalificeert het bachelordiploma voor toelating op de arbeidsmarkt.

3.4 Specifieke vereisten aan masteropleidingen

3.4.1 Vorm, duur en studielast

De voltijdse masteropleiding omvat één of twee studiejaren, d.w.z. 60 of 120 studiepunten, gelijk aan een of twee jaar voltijdstudie. De studielast van de master Geneeskunde omvat 180 studiepunten (drie jaar). De educatieve master omvat 60 studiepunten en volgt op een eerder behaalde vakgerichte master.

De masteropleidingen van de Universiteit Leiden worden in voltijd en/of deeltijd aangeboden. De faculteiten leggen de regels rondom de structuur, het curriculum en de onderwijsfaciliteiten vast in de Onderwijs- examenregelingen.

3.4.2 Toelating tot de masteropleidingen

Het College van Bestuur heeft de Regeling toelating masteropleidingen Universiteit Leiden vastgesteld die is te vinden op www.reglementen.leidenuniv.nl. In de regeling zijn de voorwaarden en procedures voor toelating tot de (selectieve) masteropleidingen van de Universiteit Leiden vastgelegd. De Universiteit Leiden hanteert de harde knip tussen bachelor- en masteropleiding.

De kennis, vaardigheden en eisen die gesteld worden voor de toelating tot de masteropleiding zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregeling van elke masteropleiding. In overeenstemming met de wet, mogen deze eisen niet verder gaan dan het niveau dat bereikt kan worden aan het eind van een bacheloropleiding. Voor toelating tot een educatieve master is een mastergraad in het relevante vakgebied vereist.

De Onderwijs- en Examenregeling van de bacheloropleidingen wijst tenminste één masteropleiding aan waar afgestudeerden direct toegang tot hebben. Iedere student die voldoet aan de toelatingseisen zoals vastgelegd in de OER van de masteropleiding wordt toegelaten, mits het maximale aantal toe te laten studenten (zoals vastgesteld door het College van Bestuur) niet wordt overschreden.

Het faculteitsbestuur stelt een toelatingscommissie in die de dossiers van studenten verifieert en adviseert over hun toelaatbaarheid. Het faculteitsbestuur garandeert toelating aan studenten die voldoen aan de toelatingseisen zolang het maximum aantal studenten dat toegelaten kan worden niet wordt overschreden. Het maximumaantal wordt vastgesteld door het College van Bestuur.

Omwille van de studievoortgang van de student kennen de masterprogramma's twee instroommomenten, uitzonderingen daargelaten, met de garantie dat de student in principe de opleiding kan afronden binnen de nominale studieduur. In uitzonderingsgevallen kan het College van Bestuur besluiten van de twee instroommomenten af te wijken.

Het faculteitsbestuur stelt vast voor welke doelgroepen en in welke omvang/duur zogenaamde pre-master programma's worden aangeboden.

3.4.3 Eindtermen en niveau van een masteropleiding

De eindtermen van een masteropleiding zijn deels algemeen, deels domeinspecifiek. Uit de omschrijving moet het duidelijk zijn dat het gaat om een WO-masteropleiding. De eindtermen en het niveau voldoen aan de Dublin-descriptoren; deze beschrijven de standaarden waaraan een masteropleiding moet voldoen. Tevens moet het eindniveau voldoen aan de vereisten van het beroep op nationaal en internationaal niveau, wat betekent dat deze niveaus specifiek moeten zijn voor het domein. Een masterdiploma geeft tenminste toegang tot een promotietraject. Tevens kwalificeert het masterdiploma voor toelating op de arbeidsmarkt.

Het niveau van de masteropleiding ligt op niveau 500 (wetenschappelijk georiënteerde cursus) en 600 (zeer gespecialiseerde cursus) van de 'abstracte structuur', met hooguit een klein percentage van niveau 400. Hiermee is een ijkpunt gegeven voor het niveau van de eindtermen van de opleiding. Onder verantwoordelijkheid van het faculteitsbestuur dragen de opleidingen zorg voor het iken van (het niveau van) hun eindtermen in relatie tot nationale en internationale maatstaven, onder meer via de discipline-overlegorganen.

De masteropleiding heeft een academische signatuur door een methodologische onderbouwing vanuit het betreffende wetenschapsdomein en verankering in wetenschappelijk onderzoek. De masteropleiding kan een breed of specialistisch karakter hebben, maar brengt de student qua eindniveau tot aan het front van de wetenschap, d.w.z. dat de student kennis neemt van de laatste vorderingen in het wetenschappelijk denken (niveau 600). De student kan zich op basis van de genoten masteropleiding kandideren voor de promotie. De academische signatuur is in de eindtermen van de opleiding vastgelegd. De volgende elementen adstrueren de academische signatuur van de masteropleiding:

- **Wetenschappelijke kennis;** De student verwerft inzicht in de wijze waarop wetenschappelijke kennis wordt verkregen en raakt op de hoogte van de meest recente vorderingen in tenminste een deel van het vakgebied en leert de vaardigheid aan om zelfstandig op basis van verworven inzichten de vorderingen in het vakgebied bij te houden.
- **Wetenschappelijke methode;** De student wordt tijdens de opleiding onderworpen aan oefening in de wetenschappelijke onderzoeksmethode van het betreffende wetenschapsdomein. Het uiteindelijke afstudeerwerk (masterscriptie, afstudeerverslag) dient waar dat maar mogelijk is te demonstreren dat de student de vereiste stappen in de wijze van wetenschapsbeoefening en toepassing van een wetenschappelijke methode binnen het vakdomein beheerst, d.w.z. in een zelfstandig deelonderzoek de opgedane kennis en analysemethoden van het vakgebied kan toepassen op een vraagstelling en tot resultaat kan brengen, en deze kan verdedigen.

- **Academische vaardigheden;** De student wordt getraind in academische vaardigheden, zoals het analyseren van complexe problemen, het kritisch evalueren van wetenschappelijke publicaties, het schriftelijk verslaan van theoretisch of empirisch onderzoek, het mondeling presenteren van onderzoek, het extraheren en formuleren van probleemstellingen en het genereren van nieuwe gezichtspunten op bestaande discussies.

3.4.4 Eindtermen en niveau van een researchmasteropleiding

Een Researchmasteropleiding biedt de student topkwaliteit, multidisciplinair of interdisciplinair onderzoek en focus op het uitvoeren van onderzoeken en publicatievaardigheden, veel meer dan de algemene eenjarige masteropleidingen. Afgestudeerden zijn in staat te functioneren als junior onderzoekers op een universiteit of in het bedrijfsleven. Ze zijn in staat zelfstandig complexe academische problemen op te lossen met een kritische en creatieve blik. Ze kunnen zelfstandig werken, relevante literatuur en bronnen raadplegen en de waarde daarvan inschatten, duidelijke en onderbouwde argumenten te formuleren en om onderzoeksresultaten duidelijk zowel mondeling als schriftelijk uiteen te zetten.

Afgestudeerden zijn in staat om een onderzoeksproject op te zetten en uit te voeren onder supervisie van een expert. Het programma is daarom een ideale voorbereiding op het verkrijgen van een promotieplaats. De researchmasteropleiding is ingebed in een hoge kwaliteits onderzoeksomgeving met een bewezen track record voor het opleiding van jonge onderzoekers.

3.4.5 Eindtermen en niveau van een educatieve masteropleiding

Afgestudeerden van de educatieve masteropleidingen zijn eerstegraads gekwalificeerd. Dit betekent dat zij les mogen geven t/m het niveau van de bovenbouw VWO.

3.4.6 Excellentieonderwijs

Het Leids excellentieprogramma binnen het masteronderwijs omvat het Leiden Leadership Programme. Dit programma biedt ambitieuze masterstudenten de mogelijkheid naast hun reguliere masteropleiding leiderschapskwaliteiten te ontwikkelen. De omvang van het programma is 15 studiepunten. Voor dit programma vindt selectie plaats.

3.4.7 Diploma's

Aan het mastergetuigschrift wordt een in het Nederlands of in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europees overeengekomen standaardformat. Tezamen met het getuigschrift wordt een vertaling van het getuigschrift en een certificaat in het Latijn uitgereikt. Een masterdiploma geeft toegang tot een promotietraject. Tevens kwalificeert het masterdiploma voor toelating op de arbeidsmarkt.

3.5 *Algemene vereisten aan de opleidingen*

3.5.1 Onderwijs- en Examenregeling

Overeenkomstig de wet stelt het faculteitsbestuur, met instemming van de faculteitsraad, de onderwijs- en examenregelingen vast voor iedere opleiding of cluster van opleidingen waarvoor zij verantwoordelijk is. Het faculteitsbestuur volgt hierbij de richtlijnen die vastgesteld worden door het College van Bestuur. Het faculteitsbestuur beoordeelt periodiek de implementatie van al haar reglementen.

3.5.2 Voertaal

Op 11 juli 2002 heeft het College van Bestuur de gedragscode voertaal vastgesteld, in overeenstemming met artikel 7.2 van de WHW. Deze gedragscode bevat de regels met betrekking

tot de instructietaal van de opleidingen. De gedragscode is van toepassing op alle opleidingen, behalve wanneer een taal zelf het onderwerp van de opleiding is.

Als een opleiding een andere taal dan het Nederlands wil gebruiken voor de instructie wordt dit vastgelegd in de Onderwijs- en examenregeling. De voertaal wordt ook opgenomen in het Leids Register. Masterprogramma's worden in de regel in het Engels verzorgd of in de taal die direct gerelateerd is aan het onderwerp van de opleiding. Studenten worden altijd getoetst in de taal van de instructie. De gedragscode is te vinden op www.reglementen.leidenuniv.nl.

3.5.3 Gedragscode internationale studenten

De Universiteit Leiden heeft de gedragscode internationale studenten ondertekend [Gedragscode internationale student in het Nederlandse hoger onderwijs]. Deze code heeft tot doel de belangen van de internationale studenten te beschrijven. De code is te vinden op www.internationalstudy.nl.

3.5.4 Uniforme indeling van het academische jaar

De Universiteit Leiden heeft gekozen voor een universiteitsbrede structurering van het academische jaar.

- het is belangrijk dat het academisch jaar op dezelfde manier gestructureerd is voor alle opleidingen om internationale contacten en uitgaande studentenmobiliteit te waarborgen.
- De universiteit wil studentenmobiliteit tussen opleidingen en faculteiten stimuleren.
- De universiteit Leiden is een onderzoeksintensieve universiteit. Het academisch jaar moet daarom zo gestructureerd worden dat de staf in staat is een substantieel deel van haar tijd aan onderzoek te besteden. Het academische jaar moet daarom zodanig gestructureerd worden dat de staf in staat wordt gesteld zich in ononderbroken periodes op haar onderzoek te concentreren.
- Een uniforme structuur zorgt voor een optimaal gebruik van faciliteiten zoals onderwijs en examenruimtes.
- Studenten kunnen zich tweemaal per jaar inschrijven voor masteropleidingen. Een uniforme structuur maakt dat alle opleidingen op het zelfde moment starten en eindigen.

In de hele universiteit, met uitzondering van de faculteit geneeskunde, is het academisch jaar gestructureerd in twee semesters. Het eerste semester begint over het algemeen op de eerste maandag volgend op 31 augustus, het tweede semester op de eerste maandag na 31 januari.

3.5.5 Onderwijskundige diversiteit

De Universiteit Leiden kent een grote diversiteit aan opleidingen. Haar opleidingsaanbod is breed en loopt uiteen van opleidingen die een jaarlijkse instroom van enkele studenten kennen tot opleidingen waar jaarlijks honderden studenten instromen. Het spreekt vanzelf dat zulke verschillen vragen om diversiteit in didactische aanpak. Wij maken gebruik van breed scala van didactische modellen, van (bijna) individueel tutoraat, werkgroepen, onderzoek onder directe supervisie van een onderzoeker, begeleide individuele en groepsgebonden zelfstudie tot hoorcolleges. In alle gevallen streven wij ernaar om de student zodanige leeromgeving te bieden dat de student zich als onderwijsdeelnemer en onderwijsafnemer serieus genomen voelt en actief in het onderwijs kan participeren.

3.5.6 Contacturen

Aan alle eerstejaars bachelorstudenten worden met ingang van 2013/2014 in het eerste bachelorjaar tenminste 12 geprogrammeerde contacturen per week aangeboden. In bijlage 3 zijn de onderliggende definities opgenomen.

4 Kwaliteitszorg

Dit hoofdstuk beschrijft het doel van de kwaliteitszorg binnen de Universiteit Leiden. Vervolgens is beschreven hoe de kwaliteitszorg rond het Leids Register hier onderdeel van uit maakt.

4.1 Doel kwaliteitszorg

Het doel van de onderwijskwaliteitszorg is het borgen van de kwaliteit van het onderwijs zodat deze aan de nationale, internationale en universitaire eisen voldoet.

Kwaliteitszorg is een cyclisch proces dat op verschillende niveaus in de organisatie doorlopen wordt: opleiding, faculteit en universiteit. Kenmerk van dit cyclische proces is dat systematisch de fasen plan-do-check-act doorlopen worden: Evaluatie van de voortgang en het verbinden van consequenties daaraan zijn in onze visie net zo wezenlijk als het in gang zetten van nieuwe ontwikkelingen. De Plan-Do-Check-Act cyclus op het niveau van opleiding, faculteit en universiteit draagt bij aan de systematische verbetering van het onderwijs. Het proces van informatieverzameling, reflectie en verbetering speelt zich op drie niveaus af: de opleiding, de faculteit en de universiteit.

4.2 De PDCA-cyclus

De plan-do-check-act cyclus op het niveau van opleiding, faculteit en instelling is samengevat in een kwaliteitszorgcirkel die is opgenomen in bijlage 4. In de kwaliteitscirkel staan de interne processen van de Universiteit Leiden centraal. De PDCA-cyclus op de verschillende niveaus is hieronder samengevat.

De *opleiding*, de binnenste cirkel, vormt het hart van de kwaliteitszorg.

- **Plan:** opstelling van het onderwijsprogramma, met inbegrip van eindtermen, aandacht voor de verwevenheid van onderwijs en onderzoek, toetsing en roostering; opstellen van (inhoud) Onderwijs- en Examenregeling (OER) en E-studiegids
- **Do:** uitvoering van het onderwijsprogramma, zorg voor de opleidingsspecifieke voorzieningen
- **Check:** evaluatie naar aanleiding van vak- en cursusevaluaties, kwaliteitscontrole toetsen, studieresultaten, opleidingsjaar kaarten, stafbijeenkomsten, visitaties en *midterm reviews*
- **Act:** opstelling van opleidingsjaarverslag, jaarverslag examencommissie en plannen voor verbetering naar aanleiding van evaluaties.

De *faculteit*, de middelste cirkel, bewaakt de kwaliteit van de opleidingen en zorgt voor een adequate middelen toewijzing.

- **Plan:** vaststelling van het onderwijsprogramma van de faculteit; formulering van streefcijfers voor instroom en rendement; ontwikkeling van facultair beleid voor onderwijs, personeel en middelenverdeling; vaststelling OER-en en e-studiegids
- **Do:** implementatie facultair beleid, bewaking R&O-cyclus, uitvoering Basiskwalificatie Onderwijs
- **Check:** evaluatie naar aanleiding van managementinformatie over instroom en rendementen, enquêtes en evaluaties (studenten, alumni, personeelsmonitor)
- **Act:** terugkoppeling naar opleidingen over opleidingsjaarverslagen; opstelling facultaire *executive summary*, vaststelling van plannen voor gewijzigd of nieuw beleid.

De *instelling*, de buitenste cirkel, ontwikkelt de universiteitsbrede visie en beleid en ziet toe op de uitvoering daarvan.

- **Plan:** ontwikkeling van universiteitsbreed beleid op de gebieden onderwijs (met inbegrip van de onderwijsvisie), internationalisering, personeel en financiën; vaststelling van Bestuursafspraken met faculteiten; vaststelling van onderwijsaanbod in Leids Register; opstellen model-Onderwijs- en Examenregeling
- **Do:** implementatie universiteitsbreed onderwijsbeleid; organisatie excellentieonderwijs; middelentoe wijzing aan faculteiten; inrichting universiteitsbrede voorzieningen
- **Check:** evaluatie van universiteitsbreed beleid en bestuursafspraken op basis van managementrapportages, bestuursmonitoren per faculteit, analyse van resultaten Nationale Studentenenquête, WO-monitor, personeelsenquête en dergelijke
- **Act:** Bestuurlijk Overleg met faculteiten (twee maal per jaar); vaststelling van plannen voor gewijzigd of nieuw beleid; herijking bestuursafspraken.

De cirkels staan niet geïsoleerd van elkaar, maar zijn onderling met elkaar verbonden. Vanwege de grote diversiteit binnen het onderwijsaanbod legt de universiteit het zwaartepunt van de onderwijskwaliteitszorg binnen de faculteiten: met inachtneming van een aantal universiteitsbreed gedefinieerde uitgangspunten en kaders kan de organisatie van kwaliteitszorg van opleiding tot opleiding verschillen.

4.3 Kwaliteitszorg m.b.t. het Leids Register

De kwaliteitszorg rond het Leids Register is onderdeel van de hierboven beschreven PDCA-cyclus. Waarborging van de kwaliteit van de in het Leids Register opgenomen opleidingen vindt jaarlijks plaats via de opleidingsjaarverslagen, over een periode van zes jaar via de externe beoordeling in verband met accreditatie en halverwege deze zesjarige periode vindt een midterm-review plaats door een commissie van externe beoordelaars.

4.3.1 Accreditatie

Accreditatie van onze opleidingen vindt plaats op het niveau van de opleiding. De universiteit laat daarnaast een zogeheten instellingstoets kwaliteitszorg verrichten door de NVAO. Criteria waaraan de opleidingen en de instelling moeten voldoen zijn te vinden op www.nvao.net/beoordelingskaders. In bijlage 5 is de procedure onderwijsvisitaties Universiteit Leiden opgenomen.

4.3.2 Midterm-review

Een cyclus van interne kwaliteitszorg neemt zes jaar in beslag, de periode tussen twee accreditaties. Na drie jaar wordt een midterm-review georganiseerd. De vormgeving van de midterm review is behouden aan het faculteitsbestuur, met dien verstande dat het betrekking heeft op een externe evaluatie en dat er een rapport opgesteld wordt dat ter beschikking wordt gesteld aan het College van Bestuur en het faculteitsbestuur waarin duidelijk wordt in welke mate de volgende accreditatieprocedure met vertrouwen tegemoet gezien kan worden.

4.3.3 Opleidingsjaarverslagen, opleidingskaart en executive summary

In het opleidingsjaarverslag beziet de opleiding het totaal van de evaluatieresultaten in onderlinge samenhang en formuleert op basis daarvan een agenda. Sinds 2010 wordt jaarlijks rond 1 december voor alle opleidingen afzonderlijk uit de centrale informatiesystemen een opleidingskaart samengesteld. De opleidingskaart is een beknopte standaardset van kerncijfers op 1 A-4. Ze hebben tot doel de kwaliteitszorg op opleidingsniveau te ondersteunen. De kaart geeft een overzicht van de resultaten van de opleiding in de afgelopen drie jaar met (voor zover mogelijk) een benchmark met universitaire en facultaire gegevens en zusteropleidingen.

In de executive summary geeft het faculteitsbestuur op basis van de opleidingsjaarverslagen zijn visie op het facultaire onderwijs, de geboekte resultaten en de te varen koers. Het faculteitsbestuur zendt de facultaire executive summary en de opleidingsjaarverslagen aan het College van Bestuur. Op deze manier is het College van Bestuur goed geïnformeerd over de stand van zaken in de opleidingen en faculteiten. De bespreekpunten naar aanleiding hiervan komen op de agenda van het bestuurlijk voorjaarsoverleg tussen faculteitsbestuur en College van Bestuur.

Bijlagen

1. Procedure Registratie Leids Register
2. Procedure aanvraag nieuwe opleidingen
3. Definities onderwijsintensiteit
4. Kwaliteitszorgcirkel
5. Procedure onderwijsvisitaties Universiteit Leiden

Bijlage 1 Procedure Registratie Leids Register

In onderstaande tabel is de procedure rond het Leids Register uitgewerkt. Het Leids Register wordt bijgehouden door de afdeling Academische Zaken. De 'T' staat voor het moment waarop de opleiding wordt aangeboden.

Februari (T-18)	De faculteitsbesturen dragen de opleidingen en minoren voor die opgenomen dienen te worden in het Leids Register. Wanneer een opleiding wordt verzorgd door meerdere faculteiten wordt de opleiding voorgedragen door het faculteitsbestuur dat penvoerder is. Het faculteitsbestuur voorziet het College van Bestuur van de benodigde informatie.
Maart (T-17)	Het College van Bestuur neemt een voorgenomen besluit tot vaststelling van het Leids Register.
April (T-16)	Het College van Bestuur legt zijn voorgenomen besluit voor aan de UR.
Mei (T-15)	Na instemming van de UR legt het College zijn besluit ter goedkeuring voor aan de Raad van Toezicht.
Juni (T-14)	Na instemming van de Raad van Toezicht neemt het College van Bestuur een definitief besluit en wordt het Leids Register voor het studiejaar X vastgesteld.
September (T)	De opleidingen zoals vermeld in het Leids Register worden aangeboden.

Opheffen van opleidingen

Een faculteitsbestuur kan ook verzoeken sommige opleidingen uit het register te halen. Het College van Bestuur kan hierbij bepaalde condities stellen. Plannen voor het inrichten en stoppen van afstudeerrichtingen binnen opleidingen moeten ook goedgekeurd worden door het College. Verzoeken moeten voor 1 januari bij het CvB ingediend worden zodat de opheffing voor 1 maart bij OCW gemeld kan worden.

Geregistreerde gegevens

De volgende gegevens worden, zover beschikbaar, vastgelegd in het LRO:

1. de naam van de opleiding zoals geregistreerd in het CROHO en de Engelse vertaling indien het een Nederlandstalige opleiding is;
2. de faculteit die verantwoordelijk is voor de opleiding en het instituut waar de opleiding onder valt;
3. de afstudeerrichtingen;
4. de graad die wordt toegekend wanneer de opleiding voltooid is, waarbij waar nodig ook de discipline wordt vermeld;
5. de instructie- en toetstaal;
6. de persoon die informatie kan verstrekken over het opleidingsbestuur, de opleidingsdirecteur, de toelatingscommissie, de opleidingscommissie en de examencommissie;
7. de studielast volgens het ECTS-systeem;
8. de vorm waarin de opleiding wordt aangeboden: voltijd, deeltijd of duaal;
9. de toelatingscriteria;
10. de doelen van de opleiding;
11. wanneer van toepassing, alle afstudeerrichtingen met een specificatie van de kwalificaties die bereikt worden;
12. kwalificaties voor de arbeidsmarkt, inclusief de toegang tot specifieke beroepen;
13. de toelaatbaarheid voor vervolgoopleidingen; en waar relevant: het CROHO-registratienummer; de verloopdatum van de accreditatie.

Bijlage 2 Procedure Aanvraag nieuwe opleidingen

Voor de start van een nieuwe bachelor- of masteropleiding, moet een traject van interne en externe besluitvorming doorlopen worden. Het schema hierna geeft de verschillende stappen weer. Het gaat ervan uit dat de plannen voor een nieuwe opleiding daadwerkelijk leiden tot een geaccrediteerde en als doelmatig beoordeelde opleiding.

T	Voorbereiding en besluitvorming binnen de faculteit
T+1	Vooraanmelding bij het CvB
	Indienen dossier macrodoelmatigheid bij het CvB door het faculteitsbestuur
	CvB keurt het dossier macrodoelmatigheid goed
	CvB dient het dossier in bij de CDHO
	CDHO beoordeelt het dossier macrodoelmatigheid. Doorlooptijd is min. 8 weken
	Minister beoordeelt het advies van de CDHO. Doorlooptijd 1-3 weken
T+(3-5)	Bij een positief besluit van de minister:
	Indienen dossier TNO bij het CvB door het faculteitsbestuur
	CvB keurt het dossier TNO goed
	CvB dient de accreditatieaanvraag (TNO) in bij de NVAO
	NVAO beoordeelt de nieuwe opleiding. Doorlooptijd is min. 6 maanden.
(minimaal)	Bij een positief besluit:
T+(9-14)	AZ meldt de opleiding aan bij het CROHO

NB. In de procedure rond de vaststelling van het Leids Register wordt de faculteiten gevraagd om ook nieuwe, nog in aanvraag zijnde, opleidingen aan te melden.

Bijlage 3

Definities onderwijsintensiteit

- **Onderwijstijd** = geprogrammeerde uren per jaar + zelfstudie = 1680 uur
- **Geprogrammeerde uren per jaar** = contacttijd per jaar + overige gestructureerde uren per jaar
- **Onderwijsintensiteit van een opleiding** = geprogrammeerde uren per jaar/ aantal weken dat de opleiding besteedt aan onderwijsactiviteiten. Dit wordt gemeten in klokuren per week.
- **Contacttijd** betreft *contacturen* die door de instelling zijn geprogrammeerd. [Hieronder vallen onder meer hoor- en werkcolleges, studiebegeleiding, stagebegeleiding, tentamens en examens en ook studieloopbaanbegeleiding voor zover de instelling die voor alle studenten heeft geprogrammeerd. Tijd voor zelfstudie, stages/werkplekieren en (onbegeleide) tijd voor afstudeeronderzoek en scriptie behoort niet tot de contacttijd, ook al is dit wel tijd die de student aan zijn opleiding besteedt.]
- **Overige gestructureerde uren** betreft uren die door de instelling zijn geprogrammeerd en die worden gekenmerkt door contact tussen studenten onderling, virtueel of reëel en/of virtueel contact met docenten. [Het gaat bij gestructureerde uren dus niet om een solistische activiteit zoals zelfstudie of het alleen bekijken van (virtueel) beeldmateriaal.]
- Een **contactuur** is een onderwijsuur waarbij een docent fysiek aanwezig is.
- Een **docent** is een persoon die onderwijs verzorgt in dienst van de onderwijsinstelling (inclusief studentassistenten en tutoren).

Universiteit Leiden Kwaliteitszorgcycli

Bijlage 5 Procedure Onderwijsvisitaties Universiteit Leiden

Eens in de zes jaar wordt een opleiding geaccrediteerd. In onderstaand overzicht is de procedure samengevat. T is de inleverdatum voor de zelfstudie bij het evaluatiebureau. O = opleiding, opleidingsbestuur F= faculteitsbestuur, facultaire medewerkers U= CvB, academische zaken In overleg met Academische Zaken kan in bijzondere omstandigheden van het tijdschema worden afgeweken.

WAT	WANNEE	WIE		
		o	f	u
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen tijdpad zelfstudie 	R T-6 maanden	x	x	x
<ul style="list-style-type: none"> Schrijven zelfstudie (opleiding) en verzamelen van cijfers in overleg met BB/IM 		x		
<ul style="list-style-type: none"> 1^e concept zelfstudie bespreken (met facultaire medewerkers, opleidingsbestuur, instituutsbestuur en ambtelijk AZ) 	T-2,5 maanden	x	x	x
<ul style="list-style-type: none"> Wijzigingen doorvoeren 		x		
<ul style="list-style-type: none"> Tweede concept zelfstudie voorleggen/bespreken met de facultaire betrokkenen en AZ 	T-2 maanden	x	x	x
<ul style="list-style-type: none"> Voorleggen van zelfstudie aan FB, goedkeuring tekst door het FB 		x	x	
<ul style="list-style-type: none"> Aanbieden definitieve zelfstudie aan CvB door FB, vaststelling door CvB 	T-6 weken		x	x
<ul style="list-style-type: none"> Inlevermoment zelfstudie bij evaluatiebureau (faculteit) 	T=0		x	
<ul style="list-style-type: none"> Site-Visit (opleiding) 	T+2 maanden	x		
<ul style="list-style-type: none"> Hoor-wederhoor (opleiding en faculteitsbestuur in onderling overleg, afstemming met AZ) 	T+6 maanden	x	x	x
<ul style="list-style-type: none"> Evaluatiebureau levert rapport CvB/AZ vraagt accreditatie aan bij NVAO 	T+7 maanden			x
<ul style="list-style-type: none"> Opstellen Plan van Aanpak waarin wordt ingegaan op het visitatierapport (opleiding/faculteit) 	T+9 maanden	x	x	
<ul style="list-style-type: none"> Gesprek VRM met opleidingsdirecteur en facultaire portefeuillehouder onderwijs 	T+10 maanden	x	x	x
<ul style="list-style-type: none"> Voorgenomen besluit met mogelijkheid tot reageren, later besluit tot accreditatie (NVAO) Verlenging van accreditatie melden bij CROHO aanvragen 	T+12-18 maanden	x	x	x

← Activiteiten visitatie voor accreditatie →